

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๙(ก.๓) / ๑๑๐

กรมส่งเสริมสหกรณ์

3738

๒๒ ม.ค. ๒๕๖๒

กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๓ สำนักงานส่งเสริม
สหกรณ์ กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑
๒๐ ถนนพิชัย เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามข้อบังคับ

เรียน ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงมหาดไทย จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ ๔๑ จำนวน ๑ ชุด
๒. ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องข้อแนะนำวิธีการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการ
หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิกกรณีคณะกรรมการดำเนินการมีมติให้พ้นจาก
สมาชิกภาพ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยได้รับการประสานจากสมาชิกสหกรณ์ฯ(ผู้ค้าประกัน) เรื่อง ขอความช่วยเหลือเนื่องจากได้รับความเดือดร้อนในฐานะผู้ค้าประกัน จากการที่สหกรณ์ฯหักเงินเพื่อชำระหนี้แทนผู้กู้ นั้น

กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๓ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ ขอแนะนำสหกรณ์ฯ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ฯ ข้อว่าด้วยการให้ออกจากสหกรณ์ตามข้อ ๔๑ ตามข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด “เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกมีเหตุใดๆ ดังกล่าวข้างต้น และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมด ในขณะนั้นก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์ และย่อหน้า วรรคสุดท้ายตามข้อ ๔๑ สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติการให้ออก คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สิ้นสุด” นั้น กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๓ ขอแนะนำให้สหกรณ์ฯ ปฏิบัติตามข้อบังคับสหกรณ์ฯ โดยเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

๑. หากมีสมาชิกมีพฤติกรรมตามข้อบังคับว่าด้วยการให้ออกจากสหกรณ์ฯ ตามข้อ ๔๑ (๑)-(๗)
๒. ขอแนะนำให้คณะกรรมการตั้งอนุกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีเหตุดังกล่าวแล้วนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา.
๓. เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาฯ รายงานผลการตรวจสอบของอนุกรรมการแล้ว มีข้อเท็จจริงดังกล่าวตาม ข้อ ๔๑(๑)-(๗) จริงและได้มีมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการให้สมาชิกออกด้วยคะแนนเสียงตามข้อบังคับกำหนด.

๔. ขอให้สหกรณ์ฯ แจ้งสมาชิกที่ถูกที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการมีมติให้ออกว่าสมาชิกภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติฯ พร้อมทั้งให้สหกรณ์ฯแจ้งสิทธิของสมาชิกในการขอยื่นอุทธรณ์มติคณะกรรมการดำเนินการที่มีมติให้ออกจากการเป็นสมาชิก โดยขออุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยการยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติการให้ออก.

อนึ่งหากสมาชิกที่ถูกให้ออกจากการเป็นสมาชิกขออุทธรณ์ ให้สหกรณ์ฯนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ฯโดยบรรจุเป็นวาระพิจารณาและดำเนินการตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์(สิ่งที่ส่งมาด้วย๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสิทธิ์ ศิริเลิศ)

นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๓

กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๓

โทร./ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๕๙๐๔

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง ข้อเสนอแนะวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการ
หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของ
สมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้ขึ้น
จากสมาชิกภาพ

โดยที่ข้อบังคับของสหกรณ์จำนวนมากกำหนดไว้แต่เพียงว่าที่ประชุม
ใหญ่มีอำนาจถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสมาชิกมี
สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีมติให้พ้นจาก
การเป็นสมาชิก แต่ไม่ได้กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ จึงเกิดปัญหาข้อขัด
ข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ และเกิดความ
เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 (1) แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ประกอบกับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ 688/2543 ลงวันที่ 26
กรกฎาคม 2543 เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จึงให้ข้อ
แนะนำวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิกต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการมีมติให้
สมาชิกออกจากสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่ยังมิได้กำหนดวิธีดำเนินการเรื่องดังกล่าว ใน
ข้อบังคับหรือระเบียบสหกรณ์ ดังนี้

**ก. การพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์
(คณะกรรมการทั้งคณะหรือกรรมการเป็นรายบุคคล)**

1. ที่ประชุมใหญ่อาจพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ได้ เมื่อ

(1) กระทำโดยทุจริตต่อหน้าที่

(2) จงใจกระทำการใดโดยผิดกฎหมาย ช้อบบังคับ ระเบียบ
สหกรณ์ กระทำ หรือละเว้นกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

(3) กระทำการใดอันเป็นการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะแข่งขัน
กับกิจการของสหกรณ์

(4) กระทำการใดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์หรือกิจการของ
สหกรณ์

2. การยื่นข้อกล่าวหา

ผู้ใดกล่าวหาว่าคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์
กระทำการตาม ข้อ 1 และสมควรให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่ง
ให้อื่นหนังสือขอถอดถอนพร้อมสำเนาเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือพยาน
หลักฐานอื่นต่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

3. การดำเนินการก่อนการพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

3.1 ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งข้อกล่าวหาที่รับไว้ให้กรรมการที่
ถูกกล่าวหาทราบภายใน 5 วัน นับแต่วันที่รับข้อกล่าวหา พร้อมทั้งสำเนาให้สหกรณ์
ทราบด้วย

3.2 กรรมการที่ถูกกล่าวหาต้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พร้อมแสดง
พยานหลักฐานส่งให้แก่ผู้ตรวจสอบกิจการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งข้อกล่าวหา
จากผู้ตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาแล้วต้องแจ้งคำชี้แจง
นั้นให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน 5 วัน นับแต่วันรับคำชี้แจง

3.3 ถ้าผู้กล่าวหาไม่พอใจคำชี้แจงของคณะกรรมการหรือ
กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ได้รับคำชี้แจงมาภายใน 30 วัน นับแต่
วันยื่นข้อกล่าวหา ผู้กล่าวหาอาจให้สมาชิกร่วมลงชื่อกันตามข้อบังคับสหกรณ์หรือ
กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการ
หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ แต่ถ้าได้กำหนดประชุมใหญ่สามัญประจำปีไว้ก่อนแล้ว ภายใน 60 วันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องขอ จะไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้ แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระการถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญนั้นด้วย หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระการถอดถอนตามคำร้องขอ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการสามารถนำเรื่องการถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไปพิจารณาในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยสามารถนำเสนอเรื่องการถอดถอนดังกล่าวเป็นวาระแรกของการประชุม

4. วิธีพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

4.1 เมื่อถึงวาระการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณา โดยเสนอข้อกล่าวหาตามที่ผู้กล่าวหาได้อื่นหนังสือและพยานหลักฐานไว้ให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้กล่าวหาแถลงสนับสนุนข้อกล่าวหาของตนต่อที่ประชุมใหญ่ได้ 1 ครั้ง หลังจากนั้นผู้ตรวจสอบกิจการต้องนำคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแจ้งต่อที่ประชุมใหญ่ และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาแถลงสนับสนุนแก้ข้อกล่าวหาของตนได้ 1 ครั้ง เช่นกัน

การแถลงข้อกล่าวหาห้ามไม่ให้ผู้กล่าวหาแถลงตั้งข้อกล่าวหาเป็นประเด็นใหม่อีก

4.2 เมื่อที่ประชุมใหญ่รับทราบข้อกล่าวหาและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว หากผู้เข้าประชุมใหญ่คนใดมีข้อสงสัยประเด็นใด ย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาได้

4.3 ผู้ตรวจสอบกิจการเห็นว่าที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงทั้งจากผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาพอสมควรแล้ว ก็ให้ปิดการอภิปราย และให้ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายบุคคลแล้วแต่กรณี การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่เป็นเกณฑ์ตัดสิน

ข. การอุทธรณ์กรณีสมาชิกถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพ

5. สมาชิกที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติให้ออกจากสหกรณ์ อาจยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ตรวจสอบกิจการภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ออกจากสหกรณ์

หนังสืออุทธรณ์ต้องมีรายละเอียดอันแสดงว่าตนถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพโดยไม่เป็นธรรมอย่างไร และข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นมีอย่างไร ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบกิจการอาจเรียกผู้อุทธรณ์มาให้คำชี้แจงเพิ่มเติมก็ได้

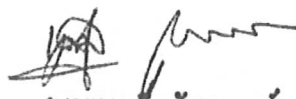
6. เมื่อมีสมาชิกยื่นหนังสืออุทธรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิกไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ที่จะมีขึ้นในครั้งถัดไป

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระให้ถือเอาวาระอื่น ๆ เป็นวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก

7. วิธีพิจารณาวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา ผู้เข้าประชุมใหญ่อย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการ เมื่อที่ประชุมใหญ่หมดประเด็นซักถามแล้วให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติ การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

(นายบุญมี จันทร์วงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

การขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ 39. การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- 1 คาย
- 2 ลาออก
- 3 เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- 4 ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- 5 ถูกออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 31 (3) โดยมีความผิด
- 6 ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 40. การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน อาจลาออกจากสหกรณ์ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคก่อนได้แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

ข้อ 41. การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (2) ขาดชำระค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกันหรือขาดชำระรวมถึงหกงวด ทั้งนี้ โดยมีได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ
- (3) นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้
- (4) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (5) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้นถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ
- (6) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว
- (7) จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือประพฤติกการใดๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใดๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมด ในขณะนั้นแล้วก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติการให้ออก คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

ข้อ 42. การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก

ข้อ 43. สมาชิกที่โอน หรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำโดยไม่มีความคิด สมาชิกที่โอน หรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 31(3) โดยไม่มีความคิด เว้นแต่ออกเพราะตาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ด้วย ก็ให้ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่และจะคงชำระค่าหุ้นได้ก็ต่อเมื่อมีหนี้สินไม่เกินค่าหุ้น สมาชิกเช่นว่านั้นอาจได้รับเงินกู้จาก สหกรณ์ได้ตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 44. การจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 39 (1), (2), (3) นั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนค่าหุ้นเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย บรรดาที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ให้ก่อนค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะเหตุอื่นพร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายคืนทันที โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ออกนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายคืนหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออก โดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ออกนั้นด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้ว ก็ได้สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใด จำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่ แต่เฉพาะสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพเนื่องจากตนได้โอน หรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 31(3) โดยไม่มีความคิดนั้น คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันเป็นพิเศษ

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 39 (4) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 39(5),(6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่าย บรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควร โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ประจำปีที่ออกจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวัน